

PENKIOLIKTOJI PAMOKA

Bendravimas, žodynas, gramatika

Šiai pamokai galioja tie patys nurodymai, kaip ir penktai ar dešimtai. Mokytojas, matydamas, kad kursą reikėtų pakartoti plačiau, gali iš šios pamokos pasirinkti tik tuos pratimus, užduotis, gramatikos dalykus, kurie, jo nuomone, sunkiausi ar naudingiausi, o tada grįžti prie ankstesnių gramatikos reiškinių, pasiūlyti kitų pratimų.

Primename, kad nebūtina skirti mokiniams atlikti visą testą. Kai kurios užduotys, pavyzdžiui, rašymo, gali būti atliekamos namuose.

Jeigu grupės mokiniai yra stiprūs, bendravimo frazes, leksiką ir gramatikos dalykus galima pasiūlyti pakartoti namie savarankiškai.

1 užduotis. Sudėkite pokalbio sakinius eilės tvarka.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	J	A	G	I	B	F	C	H	D

2 užduotis. Raskite poras.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
D	G	H	B	I	C	K	A	E	F	J

3 užduotis. Surašykite žodžius pagal temas.

Gamta

1. dangus
2. ežeras
3. krūmas
4. medis
5. mėnulis
6. rožė
7. šaka
8. vėjas
9. žemė
10. žvaigždė

Sveikata

1. liga
2. ligonis
3. pleistras
4. sloga
5. tabletės
6. temperatūra
7. termometras
8. vaistai
9. vitaminai
10. žaizda

Darbas

1. alga
2. aplankas
3. bendradarbis
4. kompiuteris
5. pieštukas
6. trintukas
7. tušinukas
8. užrašų knygelė
9. viršininkas
10. žirkklės

4 užduotis. Raskite poras.

Pasakykite mokiniams, kad gali būti sudaryta tik po vieną poros variantą.

1. katė – šuo	5. kalnas – kalva	9. višta – gaidys
2. gydytojas – ligonis	6. jūra – upė	10. vakarėlis – svečias / dovana
3. vaistinė – vaistai	7. medis – krūmas	11. žemė – dangus
4. sveikata – liga	8. karvė – arklys	12. gimtadienis – dovana / svečias

5 užduotis. Išbraukite žodį, kuris netinka.

1. Viršininkas: ~~kreivas~~, protingas, rimtas, linksmas.
2. Ligonis: susijaudinęs, sunkus, silpnas, ~~žalsvas~~.
3. Vaistai: naudingi, reikalingi, brangūs, ~~laimingi~~.
4. Upė: ilga, ~~gera~~, plati, gili.
5. Pieštukas: raudonas, ~~vaisinis~~, trumpas, storas.
6. Šeimininkė: nustebusi, vaišinga, linksma, ~~ilga~~.
7. Vestuvės: linksmos, didelės, ~~aukštos~~, tradicinės.
8. Kiškis: ~~tuščias~~, pilkas, bailus, mažas.

6 užduotis. Įrašykite tinkamą formą.

1. Rytais aš visada *keliuosi* septintą valandą, bet rytoj šeštadienis, todėl *kelsiuosi* vėliau.
2. Mano brolis visada *prausiasi* šaltu vandeniu.
3. Seniau mano mama kas rytą *virdivosi* / *virėsi* stiprios kavos.
4. Vakar Tomas labai *džiaugėsi*, nes atvažiavo jo tėvai.
5. Kodėl tu vakar *bareisi* su kaimynais?
6. Kitą mėnesį aš *ilsėsiuosi* prie jūros, o prieš tris mėnesius *ilsėjausi* kalnuose.
7. Mes *tikimės*, kad iš kelionės jūs grįšite gerai pailsėję ir jums viskas *seksis* gerai.

7 užduotis. Įrašykite tinkamą šių žodžių formą. Kai kurie žodžiai gali kartotis.

1. Jeigu tu *keltumeisi* anksčiau, o *gultumeisi* vėliau, turėtum daugiau laiko.
2. Kitą vasarą mes *maudysimės* Juodojoje jūroje.
3. Andriau, *renkis* palatą, kad nesušaltum.
4. Savaitgalį reikės *ilsėtis*, nes aš *jaučiuosi* labai pavargęs.
5. Praėjusią vasarą mano tėvai *ilsėjosi* Ispanijoje.
6. *Džiaugčiausi*, jeigu gerai išlaikytum egzaminą.
7. Petras vakar visą vakarą pasakojo anekdotus, o mes visi *juokėmės*.
8. Rytoj mes anksti *kelsimės*, *prausimės*, pusryčiausime ir skubėsime į stotį.

8 užduotis. Atsakykite į klausimus, kad darbai jau atlikti.

1. <i>Jau nusipirkau.</i>	6. <i>Jau nusiprausiau.</i>
2. <i>Jau paskambino.</i>	7. <i>Jau pakartojau.</i>
3. <i>Ne, jau išgėrėme.</i>	8. <i>Jau išviriau sriubą. Gerai?</i>
4. <i>Jau padainavo.</i>	9. <i>Ne, jau vakar išrinko.</i>
5. <i>Nereikia, mama jau išskalbė.</i>	10. <i>Atleisk, bet vaikai jau suvalgė.</i>

9 užduotis. Pakeiskite sakinius pagal pavyzdį.

1. *Ilgiausia gyvatė (yra / buvo) rasta Pietų Amerikoje.*
2. *Dabar languoti sijonai škotų vyrų yra dėvimi tik per šventes.*
3. *Eifelio bokštas (buvo / yra) pastatytas inžinieriaus Gustavo Eifelio.*
4. *Ryžiai yra auginami visame pasaulyje.*
5. *Brazilijoje yra labai mėgstami karnavalai.*

10 užduotis. Įrašykite reikalingą žodžio kuris, kuri formą.

1. <i>kurie</i>	5. <i>kuriame</i>
2. <i>kurios</i>	6. <i>kuri</i>
3. <i>kurią</i>	7. <i>kurioje</i>
4. <i>kurio</i>	

11 užduotis. Įrašykite žodžius. Kai kurie žodžiai gali kartotis.

1. Šiandien oras *toks pat kaip* vakar.
2. Aš žinau, *kad* tu manai kitaip.
3. Šiandien dirbsiu ilgai: *tol, kol* baigsiu darbą.
4. *Po to, kai* Linas išvažiavo studijuoti į Romą, aš jo daugiau nebemačiau.
5. Apelsinai auginami *ten, kur* šiltas klimatas.
6. Atėjo tas žmogus, *kuris* tau vakar skambino.
7. *Nors* visi sako, kad geriausia ilsėtis prie jūros, aš važiuosiu prie ežero.
8. *Kai* gausiu algą, būtinai nusipirksiu knygą apie pasaulio gyvūnus.
9. Tris dienas gulėk lovoje, *kad* greičiau pasveiktum.
10. Klausy, kiek turiu vaikų? *Tiek pat kiek* tu.

12 užduotis. Perskaitykite laišką ir įrašykite žodžius.

Palanga

Sveikas, Ričardai!

(1) Kaip tu gyveni? (2) Kas naujo? Jau seniai man nerašei. Mūsų bendras draugas Martynas man sakė, kad šią savaitę baigiasi tavo lietuvių kalbos kursai. Džiaugiuosi, kad dabar galėsi truputį pailsėti, nes žinau, kad labai daug dirbai. Įdomu, (3) ar tu patenkintas savo lietuvių kalba? (4) Kas tau buvo sunkiausia, kai mokeisi? (5) O gal buvo visai lengva? (6) O kaip patiko tavo grupės draugai? (7) Ar visiems pasisekė gerai išmokti lietuviškai? Tikrai labai įdomu. (8) O ką dabar darysi? (9) Ar dar pabūsi Lietuvoje, ar jau išvažiuos? Man visada buvo įdomu – (10) kodėl tu mokaisi lietuviškai? Juk tai tokios mažos tautos kalba! (11) Kam tau jos reikės? Nesuprantu. (12) O ar keliavai po Lietuvą? (13) Kokiuose miestuose buvai? (14) Kas labiausiai patiko? Norėčiau susitikti su tavimi ir pasikalbėti. (15) Gal atvažiuosi pas mane į Palangą? Ir pailsėtum, ir pabūtume kartu. Labai norėčiau, kad atvažiuotum. Parašyk, kokie tavo planai.

Lauksiu laiško.

Adomas

13 užduotis. Perskaitykite atsakymą ir raskite praleistų sakinių vietas.

1.	2.	3.	4.	5.
D	A	C	E	B

14 užduotis. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir paklausykite pokalbių. Pažymėkite, kuris pokalbis kurių žmonių.

1. *Moteris*   Tai ačiū, kàd atvažiãvotė. Parvėžkite linkėjimų tėvãms.
Vyras   Ąčiū, ačiū. Dabař jaũ jũs kadã nòrs pàs mũs atvažiũokite. Tik ilgã nelãukite.
Moteris   Geraĩ, atvažiũosim. Sėkmingos keliõnės!
Vyras   Ąčiū. Sudiėv!
2. *Mergina*   Tai iki pirmãdienio.
Vaikinas   Iki. Ő gál susitiĩkame rytój vakarė?
Mergina   Nežinaũ, manė pãkvietė ĩ draũgės gimtãdienį.
Vaikinas   Aa, áišku. Tai iki pasimãtymo!
3. *Moteris*   Šiaĩdien mũsų pamokã baigtã. Namũ darbũ 14 iř 17 užduoty. Geraĩ pailsėkite savãitgalį. Iki pirmãdienio!
4. *Mantas*   Iki! Bėgu, mamã kviečia.
Mišelis   Išeĩsi rytój?
Mantas   Ahã, išeĩsiu.
Mišelis   Tai iki!
5. *Moteris*   Ąčiū už dėmesį, gerbiamĩ žiũrõvai. Šiaĩdien mũsų programã baigtã. Linkiũ jũms labõs naktiės!
6. *Vaikinas*   Sustókite čiã.
Vyras   Čiã?
Vaikinas   Taiř, čiã. Kiek turiũ mokėti?
Vyras   Devýnis eurũs. Gál turėsite bė gražõs
Vaikinas   Taiř, prãšom. Gėro jũms kėlio!

1.	2.	3.	4.	5.	6.
D	B	E	F	C	A

3 pratimas. Susiekite paveikslukus su pokalbiais.

1.	2.	3.	4.	5.
C	E	B	A	D

4 pratimas. Sudarykite 10 sakinių.

Galimi variantai.

1. Bijau, kad sūnus neišlaikys egzamino.
2. Bijau, kad tu tikrai sergi.
3. Tikiuosi, kad viskas bus gerai.
4. Tikiuosi, kad jis suprato, ką norėjau pasakyti.
5. Negalima, nes tai kenkia sveikatai.
6. Gaila, bet / nes aš negalėsiu atvykti.
7. Gaila, kad taip atsitiko.
8. Nereikia jaudintis, nes darbas bus atliktas laiku.
9. Nereikia jaudintis, nes tu neteisus.
10. Nereikia jaudintis dėl tokių smulkmenų.

5 pratimas. Raskite poras.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	F	I	B	G	C	J	A	H	D

6 pratimas. Išbraukite žodžius, kurie netinka. Paaiškinkite, kodėl.

arklys, karvė, avis, ~~kupranugaris~~
~~gaidys~~, žvirblis, balandis, gegutė
 rožė, tulpė, ~~žolė~~, ramunė
~~medis~~, ažuolas, beržas, klevas
 vilkas, lapė, meška, ~~uodas~~
 ežeras, ~~bangą~~, jūra, upė
 lizdas, sparnas, snapas, ~~vėjas~~

7 pratimas. Raskite apibrėžtis.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
H	D	K	A	I	J	B	F	G	C	E

8 pratimas. Paryškintiems žodžiams parinkite ir įrašykite priešingos reikšmės žodį.

1. Brolis šiandien neatrodo *linksmas*. – Taip, jis tikrai labai *liūdnas*.
2. Niekada nebūk *šykštus*. Visada būk *dosnus*.
3. Mano draugas tikrai nėra *pesimistas*. Jis – *optimistas*.
4. Ar šiandien tu toks pat *energingas* kaip vakar? – Ne, šiandien aš visai *pasyvus / ramus*.
5. Tas naujas kolega man atrodo *nemalonus*. – O man atvirkščiai – *mielas*.
6. Tu *susijaudinęs*? – Ne, dabar aš jau *ramus*.
7. Man atrodo, kad Petras – *tingus* žmogus. – Taip, jis tikrai nėra *darbštus*.
8. Tu atrodai *pavargęs*. – Aš ir nesu gerai *pailsėjęs*.

9 pratimas. Įrašykite žodžius, kurių trūksta.

1. Ar man *kas nors* skambino? – Taip, kažkas skambino.
2. Ar rytoj *kur nors* važiuosi? – Taip, į Kauną.
3. Ar turi *kokių nors* naujienų? – Ne, jokių.
4. Gal *kas nors* galėtų man padėti? – Aš tau padėsiu.
5. Gal *kur nors* matei mano knygą? – Ne, niekur nemačiau.
6. *Kokiame* mieste dabar gyvena Liudas? – Alytuje.
7. *Kelintais* metais buvo įkurtas Vilnius? – 1323.

10 pratimas. Įrašykite tinkamą formą.

1. <i>Koks</i>	6. <i>kuria</i>	11. <i>Ką</i>
2. <i>Kokios</i>	7. <i>Ko</i>	12. <i>Kelintu</i>
3. <i>Kuriam</i>	8. <i>Kelintame</i>	13. <i>Kokio</i>
4. <i>Kelintą</i>	9. <i>Kelintą</i>	14. <i>Kuriuo</i>
5. <i>Kelintais</i>	10. <i>Kuriamė</i>	15. <i>Kokį</i>

11 pratimas. Užpildykite lentelę.

<i>Ką daryti?</i>	<i>Dabar</i>	<i>Vakar</i>	<i>Rytoj</i>
1. praustis	prausiuosi	<i>prausiausi</i>	<i>prausiuosi</i>
2. džiaugtis	<i>džiaugiesi</i>	džiaugeisi	<i>džiaugsiesi</i>
3. kirptis	<i>kerpasi</i>	<i>kirposi</i>	kirpsis
4. kalbėtis	<i>kalbatės</i>	kalbėjotės	<i>kalbėsitės</i>
5. šukuotis	šukuojiesi	<i>šukavaisi</i>	<i>šukuosiesi</i>
6. ilsėtis	<i>ilsimės</i>	ilsėjomės	<i>ilsėsimės</i>
7. mokyti	<i>mokaisi</i>	<i>mokeisi</i>	mokysiesi
8. bartis	<i>baruosi</i>	bariausi	<i>barsiuosi</i>
9. šypsotis	šypsotės	<i>šypsojotės</i>	<i>šypsositės</i>
10. rengtis	<i>rengiamės</i>	<i>rengėmės</i>	rengsimės
11. valyti	valaisi	<i>valeisi</i>	<i>valysiesi</i>
12. juoktis	<i>juokiuosi</i>	<i>juokiausi</i>	juoksiuosi
13. sveikintis	<i>sveikinasi</i>	<i>sveikinosi</i>	<i>sveikinsis</i>

12 pratimas. Parinkite ir įrašykite tinkamą formą.

1. Vakar aš *maudžiausi* jūroje.
2. Šiandien visą dieną mano kaimynai *barasi*.
3. Ar tu rytoj *ausiesi* naujus batus?
4. Jei būtų tikrai šalta, aš *rengčiausi* šilčiau.
5. Jonai, *aukis* sportbačius.
6. Jei nebūtum pavargęs, *mokytumeisi*.
7. Vakar mes *klausėmės* puikaus koncerto.
8. Ar jūs į vakarėlį *nešitės* tortą, ar pyragą?
9. Aš dabar *ruošiuosi* mokyti.
10. Šią vasarą mes *ilsėsime* pajūryje.
11. Vaikai, greičiau *kelkitės*, nes pavėluosime.

13 pratimas. Padarykite tinkamą formą.

ilsėtis, ilsisi, ilsėjosi

1. Kada tu *ilsiesi*? 2. Aš *ilsiuosi* savaitgaliais. 3. Kur jūs *ilsėjotės* pernai? 4. Pernai mes *ilsėjomės* Nidoje, labai patiko. 5. Kur tu *ilsėsi* kitais metais? 6. Kitą vasarą mes *ilsėsimės* Italijoje. 7. Kur Jonas? – Dabar jis *ilsisi* ir tu eik *ilsėtis*.

mokytis, mokosi, mokėsi

8. Kur tu *mokeisi* anksčiau? 9. Aš *mokiausi* mokykloje, o dabar *mokausi* universitete. 10. Kada jūs *mokotės*: rytais ar po pietų? 11. Pernai mes *mokėmės* rytais, o šiemet *mokomės / mokysimės* po pietų. 12. Kitais metais Tomas *mokysis* Vokietijoje, o aš *mokysiuosi* Lietuvoje.

keltis, keliasi, kėlėsi

13. Kada tu *keliesi*? 14. Darbo dienomis aš *keliuosi* šeštą valandą. 15. Ar tu vakar *kėleisi* anksti? 16. Taip, vakar aš *kėliausi* anksti. 17. Per atostogas aš niekada *nesikeliu / nesikėliau* anksti. 18. Rytoj šeštadienis, aš *kelsiuosi* vėlai. 19. Rytoj važiuojame į ekskursiją, kada tu *kelsiesi*? 20. Ar jūs *kelsitės / keliatės / kėlėtės* anksti?

14 pratimas. Paklauskite, ar jau padaryta.

1. A Ar tu jau apsirengei?
2. A Ar jau išsimaudei?
3. A Ar ji jau apsiavė batus?
4. A Ar tu jau susidėjai drabužius kelionei?
5. A Ar tu jau susišukavai plaukus?
6. A Ar jūs jau pasikalbėjote su direktoriumi?
7. A Ar tu jau išsivirei kavos?
8. A Ar tu jau išsivalei dantis?

15 pratimas. Pakeiskite sakinius pagal pavyzdį

1. Šis paveikslas (yra / buvo) nupieštas mano brolio.
2. Ta įdomi knyga (yra / buvo) parašyta vieno mano draugo.
3. Šis parkas (yra / buvo) pasodintas mokinių.
4. Langas sudaužytas berniukų.
5. Ta knyga (yra / buvo) visų skaitoma.
6. Žmonių draugams mielai dovanojamos knygos.
7. Šiemet ūkininkų (yra / buvo) išauginta daug daržovių.
8. Ši mokykla (yra / buvo) įkurta prieš 50 metų.
9. Tas namas (yra) parduodamas.

17 pratimas. Įrašykite reikiamą *kuris, kuri* formą

1. <i>kurios</i>	4. <i>kurios</i>	7. <i>kuri</i>
2. <i>kuriuo</i>	5. <i>kurią</i>	8. <i>kurioje</i>
3. <i>kurio</i>	6. <i>kuris</i>	9. <i>kuriame</i>

18 pratimas. Pasakykite, į ką nekreipsite dėmesio.

1. Nors turėsiu / turiu daug darbų, į tavo vestuves tikrai atvažiuosiu.
2. Nors tėvai nesutiks / nesutinka, vis tiek nusipirksiu šuniuką.
3. Nors reikės / reikia daug pinigų, vyksiu šią vasarą į Italiją.
4. Nors neturėsiu jokių svarbių naujienų, parašysiu tau laišką.
5. Nors negausiu / negavau kvietimo, nueisiu į tą modernios tapybos parodą.
6. Nors blogai jausiuosi / jaučiuosi, eisiu į darbą.
7. Nors metus mokausi / mokiausi vokiečių kalbos, bet nemoku kalbėti vokiškai.

19 pratimas. Parašykite, kas tai yra.

1. Bendradarbis,	5. Slaugytoja.	9. Kalėdos.	11. Šuo.
kolega.	6. Vaistinė.	10. Gimtadienis,	12. Karvė.
2. Alga, atlyginimas.	7. Ligoninė.	gimimo diena.	13. Višta.
3. Darbovietė.	8. Velykos.		
4. Ligonis.			

20 pratimas. Skaitydami tekstą parinkite ir įrašykite tinkamus žodžius.

Ar žinote, kad ...

1. ... gyvatės neturi kojų, bet juda dėl jų organizmo išskiriamo glitaus skysčio;
2. ... katės nejaučia saldumo, todėl saldumynų geriau joms neduoti;
3. ... rykliai sugedusius dantis pameta ir jiems išauga nauji;
4. ... plačiausią šypseną turi delfinas; jo burnoje yra per 100 dantų;
5. ... gyvatės savo odą keičia kelis kartus per metus;
6. ... bitės yra oro barometrai; prieš audrą jos meta visus darbus ir skuba į avilius;
7. ... triukšmingiausias pasaulyje vabzdys yra musė.

21 pratimas. Raskite poras.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
D	F	E	G	H	A	C	B

22 pratimas. Perskaitykite tekstą. Pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie – ne.

Teiginys	Taip	Ne
1. 40 procentų žmonių namie turi šunį.		+
2. Autorius nustebęs, kad gyvūnai saugo šeiminingų sveikatą.	+	
3. Žuvys namie laikomos gana dažnai.	+	
4. Apie gyvūnus svečiuose nesikalbama.		+
5. Kai žmogus eina pasivaikščioti su šunimi, gali susirasti draugų.	+	
6. Gydytojai mano, kad žmonės, kurie augina šunis, ne taip dažnai serga.	+	

25 pratimas. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir paklauskite pokalbių. Pažymėkite, kuris pokalbis kurių žmonių.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
C	F	A	B	D	E

25 pratimas. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir paklauskite pokalbių. Pažymėkite, kuris pokalbis kurių žmonių.

1. *Vyras* Brangióji, tų ir vėl vėluóji! Ir taíp kiekvieną kartą!
Moteris Aŗgi vėluóju? Ő, tik dvidešimt minuóčių. Turėjau pasiruóšti – jùk eísime į tavo draũgo gimtadienį.
2. *Mergaitė* Māma, nóriu ledũ! Māma, ledũ!
Moteris Dukrėle, tų šiańdien suvālgei jaũ dvì porcijas. Ganà.
Mergaitė Neganà, neganà! Māma, nóriu ledũ!
Moteris Vaikùti, negālima vālgyti tiėk daũg ledũ, gerklýtę skaudėš.
3. *Kalba ūneliai:*
A Aŗ nemanaĩ, kàd tiė žmónės labaĩ keĩsti?
B Įš tikrũjũ! Atėjo į pàrką ir sėdi!
A Ő galėtume visi kàrtu pabėgióti.
B Taĩ bũtũ lińksma!
A Ir jũ sveikatà bũtũ gerėsnė.
4. *Vyras* Vaikaĩ, vaikaĩ! Kā jũs dārote? Negālima ūerti meškōs! Aŗ nemātote ženkle, kàd draũdžiama?
Mantas Dėde, bėt tik viená banānā. Ji taíp nóri.
5. *1 moteris* Pažiūrėk, tà merginà sù tókiu trumpũ sijonũ, kàd nėt baisũ!
2 moteris Įš tikrũjũ! Mũsũ jaunỹstėje niėkas taíp nevāikšóiojo.
6. *Vaikas* Tėti, kodėl ūitas pōnas tóks nusimĩnėš? Gál jām kā nōrs skaũda?

26 pratimas. Paklauskite pokalbio ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie – neteisingi.

- Petras* Lābas, Lāima!
- Laima* Sveīkas, Pētrai!
- Petras* Kaīp gražiaī atrōdai! Iš kuī grīžaī – taīp īdēgusi tōkī ankstīvā pavāsarī? Aī iš pietū?
- Laima* Taīp. Ūzvakar grīžaū iš keliōnēs pō dīkumā.
- Petras* Ohō! Kā tū teī veikeī?
- Laima* Sū draugaīs būvom žīgyje. Kaīp būvo īdomū! Kēlias dienās ējome smēlynais. Fantāstiška!
- Petras* Aī nebijōjot?
- Laima* Ō kō bijōti?
- Petras* Nā, visōkiū skorpīonū, gyvāčiū. Jūk jū teī pavāsarī pilna.
- Laima* Iš pradziū būvo trupūtī baisū. Pīrmā diēnā visi bijōjom sēsti tiēsiai aīt smēlio. Kaī Rīmas, žīnaī, kolegā iš māno dārbo, pamātē pīrmā gyvātē īr mūms jā parōdē, visiems būvo baisōka. Bēt kitā diēnā būvom labaī pavaīgēs, niēkas nebežiūrējo jokiū gyvāčiū. Kaī tik galējom pailsēti, sēdom aīt smēlio, īr tiēk.
- Petras* Ō kitōkiū gyvūnū nemātēt?
- Laima* (*Juōkiasi.*) Kupranugāriū daūg.
- Petras* Nā, ō gīvā skorpīonā aī tēko pamatīti?
- Laima* Taīp, īr nē vīenā rāsdavome rytaīs pō palapīnē. Bēt niēko, jīē būvo draūgiški. Dār mātēm daugībē vēžliū, visōkiū vabzdziū, karṭā priē upēlio kažkōkī keīstā krābā. Ō kaīp žydējo kalnaī! Pō keliū dienū ējimo pēr smēlynus priējome kālnus. Sunkū īsivaizduoti, jēi nesi mātēs! Teī ējome pēr žīdinčiū raudonū tūlpiū pīevas!
- Petras* Nā, žīnaī, pavūdziū āš tāu. Taīp norēciau gerōs keliōnēs...
- Laima* Iš tiesū tāu reikētū atostogu, atrōdai pavaīgēs. Gāl pēr daūg dirbi?
- Petras* Darbaī dār būtū niēko, bēt sirgaū dabaīr dvi savāites.
- Laima* Ojoj! Kās gī atsitiko?!
- Petras* Iš pradziū atrōdē, kād trupūtī pēršalau. Savāitgalī pagulējau namiē, pagēriau visōkiū arbātū. Pō tō paējaū dvi dienās ī dārbā īr vėl tēko atsigūlti. Penkiās dienās būvo temperatūrā ikī 39 lāipsniū. Tadā jāū arbātū nebeužtēko, tabletēs sāujomis gēriau.
- Laima* Nā, žīnaī! Ō dabaīr jāū geraī jautīesi?
- Petras* Tiēsā pasākius, šiaīp sāu. Sīlpna dār.
- Laima* Taī tikraī tāu reikētū dabaīr gerū atostogu, bēt gāl nē dykumōj, ō pōilsio namuosē.
- Petras* Ōi, kaīp norēciau. Bēt negaliū atostogāuti. Dabaīr pavadūju sāvo viršīninkā. Jīs trīms mēnesiams īsvažiāvēs ī komandīruōtē, ī Švēdijā.
- Laima* Nā, laikīkis! Kaī šēfas grīš, būtīnaī īmk atostogu.

<i>Teiginys</i>	<i>Taip</i>	<i>Ne</i>
1. Petras sako Laimai komplimentą.	+	
2. Laima keliavo per lygumą.		+
3. Ten buvo pavojingų gyvūnų.	+	
4. Kalnuose žydėjo daug gėlių.	+	
5. Petras gulėjo ligoninėje.		+
6. Petras gydėsi tik vaistažolėmis.		+
7. Jis vis dar jaučiasi blogai.	+	
8. Petras dirba už savo viršininką.	+	
9. Petro viršininkas Švedijoje atostogauja.		+

27 pratimas. Paklausykite dainos ir įrašykite praleistus žodžius.

Varlė

Àš labaĩ (1) *bijaũ* varlės, 2 k.

Tiėk (2) *mažōs*, tiėk (3) *didelės* 2 k.

Nōrs tà báimė (4) *neprotinga*,

Bèt varlė mán (5) *nepatiñka* (6) *nepatiñka*. Nè nè.

Nebraidaũ basōm pō (7) *rāsq*.

Jėigu (8) *nōrite*, už drāsq

gālit dvėjeta (9) *rašýt*,

bèt varlė mán (10) *negraži* (11) *negraži*. Nè nè.

Nōrs iš (12) *báimės* àš drebù, 2 k.

šiaĩp jaũ (13) *varlę* àš gerbiù 2 k.

Į manė kaĩ (14) *pasižiūrì*, àš mataũ,

kàd prōto tùri. 2 k.

Ohō.

Sāko, jì labaĩ (15) *naudinga*,

Čiumpa vābalą už kinkos,

iĩ prarijus tã kenkėją

žēmės úkį pakylėja. 2 k.

Gál iĩ pakylės, gál nè, 2 k.

Bèt (16) *džiaugiuos*, kàd jì mažýtė.

Bútų (17) *didelė* – manė

pàtį pirmąjį prarýtų,

pàtį pirmąjį – niám niám.

Àš lābai (18) *bijaũ* varlės, 2 k.

Tiėk (19) *mažōs*, tiėk (20) *didelės*. 2 k.

Nōrs tà báimė (21) *neprotinga*,

Bèt varlė mán (22) *nepatiñka* (23) *nepatiñka*. Nè nè.

Õ táu?

28 pratimas. Paklausykite ir pabraukite kirčiuotus skiemenis.

Nebūtina visą užduotį atlikti iš karto. Tai gali būti kelių pamokų darbas.

ligónis, ligà, sveĩkas, sveikatà, siĩgti, temperatũrà, termomètras
poliklinika, ligóninè, gýdytojas, slogà, kosulỹs, anginà, gripas
bendradarĩbis, bedaĩbis, viĩšininkas, kolegà, kolègè, kompiũteris
tušinũkas, pieštũkas, bloknòtas, klijaĩ, sąvaržèlè, kabinètas, algà
kálnas, kalvà, èžeras, ùpè, jũra, žèmè, mènũlis, sàulè, debesìs, dèbesys
vèjas, žvaigždè, miĩskas, ážuolas, ramũnè, ròžè, gèlè, krũmas
kàrvè, katè, lãpè, arklỹs, briedis, kiĩskis, meškà, voverè, kupranugãris
balaĩdis, gaidỹs, ántis, žãsis, žvirblis, viĩštà, vãrna, žuvèdra